RAADSVOORSTEL GEMEENTE BUREN

,

Beeldvormende raad	Oordeelsvormende raad	Besluitvormende raad	Voorstelnummer
Nvt	Nvt	12 november 2026	D.267037 Z.082647

Portefeuillehouder S. van Alfen

Onderwerp **Programmabegroting 2027-2030**

Voorgesteld besluit

1. De programmabegroting 2027 gemeente Buren vast te stellen.
2. De voorstellen van de nagekomen onderwerpen/lasten vast te stellen.
3. De dekkingsmaatregelen van spoor 1 vast te stellen.
4. Het meerjarenperspectief 2028-2030, zoals opgenomen in dit raadsvoorstel voor kennisgeving aan te nemen.
5. Als onderdeel van de begroting 2027 voor de geplande investeringen 2027 een krediet beschikbaar te stellen van totaal € 10.793.994.
6. Als onderdeel van de nagekomen onderwerpen/lasten 2027 voor de geplande investeringen 2027 een krediet beschikbaar te stellen van totaal € 1.808.000.
7. De begrotingswijzigingen 2026-007 en 2027-001 vast te stellen.

Samenvatting van het voorstel

In de begroting wordt de uitvoering van het door de gemeenteraad geformuleerde beleid voor 2027 beschreven. De begroting is voorzien van een meerjarenraming voor de daaropvolgende drie jaren: 2028-2030.

De begroting 2027 voorziet met inachtneming van de voorstellen in spoor 1 in een positief resultaat. Het meerjarenperspectief 2028-2039 voorziet nog in tekorten. Om tot een sluitend meerjarenperspectief te komen wordt een apart project gestart (spoor 2)
Om de begroting 2027 sluitend te krijgen is uitvoering gegeven aan het plan van aanpak “spoor 1”. De resultaten van spoor 1 zijn separaat van deze begroting in de bijlage van dit raadsvoorstel opgenomen.

1. Inleiding

Jaarlijks biedt het college de raad de programmabegroting voor het komend jaar aan. Deze is voorzien van een meerjarenraming voor de daaropvolgende drie jaar. De door de raad vastgestelde begroting dient vóór 15 november aangeleverd te worden bij Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.

De programmabegroting 2027 is een uitwerking van de door de gemeenteraad op 7 juli 2026 vastgestelde financiële uitgangspunten in de Kadernota 2027. De beleidsvoornemens zijn nader uitgewerkt in deze begroting. De begroting 2027 is uitsluitend gebaseerd op de kadernota en de meicirculaire 2026. Om uiteindelijk een sluitende begroting 2027 aan uw gemeenteraad aan te bieden, is uitvoering gegeven aan het plan van aanpak spoor1. Met het vaststellen van de dekkingsmaatregelen spoor 1 door uw raad wordt voorzien in een sluitende begroting voor het begrotingsjaar 2027. Verder heeft u een beleidsarme kadernota 2027 vastgesteld. Toch zijn er een aantal onderwerpen, waarvan bij het opstellen van de concept-begroting nog geen duidelijkheid was over de lasten. In de bijlage is dit aangegeven onder de paragraaf “nagekomen onderwerpen”.

Het actuele begrotingssaldo 2027 en het actuele meerjarenperspectief 2028-2030 zijn in dit raadsvoorstel opgenomen.
De maatregelen van de nagekomen onderwerpen/lasten en van dekkingsmaatregelen spoor 1 zijn in de bijlage bij dit raadsvoorstel benoemd.

Project Grip op Jeugd
In de Raadsinformatiebrief van 28 september 2026 is de stand van zaken van dit project met u gedeeld. In 2027 is de volledige implementatie en een inspanningsverplichting gericht op een structurele kostendemping van circa € 1,7 miljoen, voorzover dit binnen de gemeentelijke invloedsfeer ligt. De beoogde demping is in de meerjarenbegroting verwerkt.

Samenvattend bestaat de opbouw van de vast te stellen begroting dit jaar uit de volgende componenten:
1. De begroting 2027 (Z.082647); (besluitregel 1)
2. Nagekomen onderwerpen met lasten; (besluitregel 2)
3. Dekkingsmaatregelen spoor 1. (besluitregel 3)

Leeswijzer
Zoals hierboven al aangegeven, was het in de periode van voorbereiding van de begroting niet mogelijk om de financiële effecten van de nagekomen onderwerpen en de dekkingsmaatregelen van spoor 1 in de begroting 2027 te verwerken. Wij beseffen dat deze bijzondere situatie bij het lezen van de begroting 2027 enigszins verwarrend kan overkomen.

2. Doel / meetbaar effect
De gemeenteraad heeft het budgetrecht. Met de vaststelling van de programmabegroting stuurt de gemeenteraad op de realisatie van beleidsmatige speerpunten, stelt budgetten die in 2027 nodig zijn voor de uitvoering van het vastgestelde beleid beschikbaar en vormt zich een beeld van het structurele meerjarenperspectief.

3. Argumenten
1.1 In de programmabegroting wordt de uitvoering van het beleid van de gemeenteraad voor het komende jaar vastgelegd.
Met het vaststellen van de begroting 2027 kan het daarin opgenomen beleid worden uitgevoerd en is het college geautoriseerd tot het aangaan van verplichtingen die leiden tot kosten en het realiseren van opbrengsten.
2.1. Een achttal nagekomen onderwerpen/lasten is nog niet in de begroting 2027 opgenomen.
De lasten van een achttal onderwerpen werden pas inzichtelijk na de totstandkoming van de begroting 2027. De besluitvorming over deze onderwerpen is onlosmakelijk verbonden met de besluitvorming over de begroting 2027. Deze zijn in de bijlage benoemd en toegelicht.
Het betreft een aantal reguliere onderwerpen, waarvan de lasten nog niet bekend waren en een aantal, waarvan wij het noodzakelijk achten deze op te nemen (investering Vogelenzangseweg en aanleg kunstgrasvelden).
3.1 De dekkingsmaatregelen van spoor 1 zijn noodzakelijk om een structureel sluitende begroting 2027 (inclusief de onder 2.1 genoemde aanvullende voorstellen) vast te stellen.
De eis voor repressief begrotingstoezicht is dat de begroting structureel in evenwicht is. De voorgestelde maatregelen maken het mogelijk om een structureel sluitende begroting 2027 vast te stellen.
4.1 Het meerjarenperspectief 2028-2030 moet een reëel beeld geven.
Met inachtneming van de nagekomen onderwerpen/lasten en de dekkingsmaatregelen van spoor 1 is het meerjarenperspectief ten opzichte van de begroting 2027 realistisch weergegeven.
5.1 en 6.1 Investeringskredieten worden beschikbaar gesteld door de gemeenteraad.
In de begroting is een bedrag van € 10.793.994 opgenomen aan (vervangings)investeringen. In de nagekomen onderwerpen/lasten 2027 is dit € 1.808.000. Totaal is dit € 12.601.994. Het totale overzicht is opgenomen in de bijlage en wordt door middel van het raadsbesluit gevoteerd.
7.1 *De financiële gevolgen van spoor 1 en de aanvullende onderwerpen/lasten zullen via aparte begrotingswijzing moeten worden vastgesteld.*
Dit zijn zowel de mutaties op de begroting als balansmutaties (van reserve naar reserve). Omdat er geen mutaties van de balans naar de exploitatie plaatsvinden, is hier geen apart beslispunt voor opgenomen.

4. Kanttekeningen

1.1 Er blijven onzekerheden.

Met name de kosten van de jeugdzorg hebben invloed op het verloop van het begrotingssaldo.

2.1.Als de voorstellen van de nagekomen onderwerpen/lasten niet worden verwerkt in het meerjarenperspectief zoals opgenomen in de begroting 2027, geeft dat geen reëel beeld van de werkelijke ramingen.

3.1. Als de dekkingsmaatregelen van spoor 1 niet worden verwerkt in het meerjarenperspectief zoals dat in de begroting 2027 is opgenomen, geeft dat geen reëel beeld van de werkelijke ramingen.

4.1 *Het meerjarenperspectief 2028-2030 is nog niet in evenwicht.*

Op dit moment voorzien we nog tekorten voor de jaren 2028 -2030. Richting de Kadernota 2028 bereiden we een pakket van ombuigingsmaatregelen voor, waarmee we de tekorten terugbrengen (spoor 2).

5. Financiële consequenties

Hieronder zijn de financiële effecten van de begroting 2027, van de nagekomen onderwerpen met lasten en die van de dekkingsmaatregelen spoor 1 in een tabel zichtbaar gemaakt.
Het geraamde begrotingssaldo bedraagt € 192.000 positief. Voor de opvolgende jaren is sprake van tekorten. Met de aanpak van spoor 2 zullen wij samen met uw raad ons inspannen om deze meerjarige tekorten om te buigen.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo *(bedragen * 1.000 euro) - = nadeel + = voordeel*	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Saldo na kadernota 2027	**-2.245**	**-3.924**	**-3.426**	**-3.175**
Mutaties begroting 2027-2030	*999*	*481*	*185*	*350*
Saldo begroting 2027	***-1.246***	***-3.443***	***-3.241***	***-2.825***
Herziene grondexploitaties in Ingen en Beusichem (begrotingswijziging 2027-002 en 2027-003	*-495*	*13*	*42*	*416*
Aanvullende onderwerpen/lasten Spoor 1	705	-802	304	334
Dekkingsmaatregelen Spoor 1	1.343	991	991	991
Saldo na Spoor 1	**307**	**-3.241**	**-1.904**	**-1.084**
Incidentele lasten -/- baten	-155	367	100	100
Structureel saldo na Spoor 1	**152**	**-2.874**	**-1.804**	**-984**

6. Juridische consequenties

Voor zover er sprake is van (juridische) risico's, zijn deze bij het overhevelen van bestemmingsreserves naar de algemene reserve afgewogen (zie bijlage).

7. Participatie

Participatie is niet van toepassing.

8. Toekomstoriëntatie

De in de begroting genoemde beleidsuitvoeringen zijn in lijn met de Toekomstoriëntatie.

9. Uitvoering

- Planning

De begroting wordt uiterlijk 6 oktober gepubliceerd en zal op dinsdag 6 oktober door de portefeuillehouder Financiën mondeling worden toegelicht aan de gemeenteraad.
Fracties hebben daarna de gelegenheid schriftelijke vragen te stellen tot 16 oktober10.00 uur.
Beantwoording van de vragen door het college vindt plaatst op 27 oktober 17.00 uur.

De behandeling en vaststelling van de begroting vindt plaats in de vergadering van 12 november 2026.

- Communicatie

Er verschijnt een persbericht over de meerjarenbegroting 2027-2030. De programmabegroting 2027 en de meerjarenbegroting zijn na publicatie te lezen op www.buren.nl. Daar is ook een begroting in één oogopslag beschikbaar.

10. Bijlagen

- Begroting 2027;
- Nagekomen onderwerpen/lasten en dekkingsmaatregelen spoor 1;
- Raadsbesluit begroting 2027;
- Begrotingswijzigingen 2026-007 en 2027-001.

Burgemeester en wethouders van Buren,

de secretaris,	de burgmeester,
H. Verhoef	H.M. Ostendorp
secretaris	de burgemeester